

NASZ *Region*

Nr 9 (80) / 2013

Świętokrzyski Informator Samorządowy ISSN 1897-4546

gazeta bezpłatna

Fot. Ireneusz Kapusta

Inauguracja Europejskich
Dni Dziedzictwa w Wąchocku

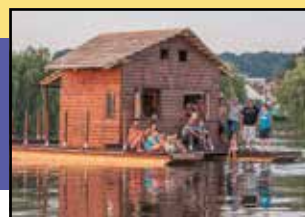
Nowoczesne pociągi
dla czterech województw

Święto Plonów
w Bogorii

Z Nowego Korczyna
do Włocławka

PROGRAM
REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
ŚWIĘTOKRZYSKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

... dla rozwoju Województwa Świętokrzyskiego...

Rolnicy świętowali w Bogorii

- Plony w jednym roku są lepsze, w drugim gorsze, ale to, co zawsze cechowało rolniczy stan to szacunek i podziękowanie za to, co jest. Z nadzieją, że w domach rolników będzie się poprawiać. Z roku na rok uroczystości dożynkowe gromadzą coraz więcej osób. Serce rośnie patrząc, jak mocne jest przywiązanie do tradycji, jak kwitnie kultura i sztuka ludowa, jak silny jest trend związany z powrotem do naszych wiejskich korzeni - mówił podczas XIII Świętokrzyskich Dożynek Wojewódzkich marszałek Adam Jarubas, który był gospodarzem imprezy. Tegoroczne święto plonów odbyło się 8 września w Bogorii w powiecie staszowskim. Gościem dożynkowego święta był Tadeusz Nalewajk, podsekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Rozpoczęła je uroczysta msza święta w intencji rolników, którą w Sanktuarium Matki Bożej Pocieszenia odprawił kustosz ks. kanonik **Andrzej Wierzbicki**. W czasie homilii mówił o etosie rolnika i rolniczego trudu.

Po mszy korowód dożynkowy przeszedł na teren Kompleksu Sportowo-Rekreacyjnego Zespołu Szkół Ogólnokształcących

w Bogorii, gdzie starostwie dożynek - **Małgorzata Nogajczyk** i **Konrad Lipiński** wręczyli marszałkowi województwa bochen chleba upieczony z tegorocznych zbiorów.

Tam odbyły się też obrzędy „ośpiewania” i „obtańczenia” wieńców dożynkowych, przygotowanych przez poszczególne powiaty. Najładniejszy

okazał się wieniec powiatu pińczowskiego, pomysłu **Krystyny Koston**, przygotowany przez członkinie Koła Gospodyń Wiejskich w Kliszowie w gminie Kije. Drugie miejsce w konkursie zajął wieniec powiatu opatowskiego, a trzecie - powiatu sandomierskiego.

Podczas wojewódzkiego święta plonów poznaliśmy rów-

nież zwycięzców konkursu na piękną i bezpieczną zagrodę, przyjazną dla środowiska. Taką pochwalić się mogą państwo **Anna i Krzysztof Bugajowie** z Chlewic, w gminie Moskorzew, w powiecie włoszczowskim, którzy gospodarstwo przejęli od swoich rodziców w 1991 roku. - Systematycznie je powiększamy i modernizuje-

Dożynkowy korowód

Starostwie dożynek wręczyli marszałkowi chleb upieczony z mąki z tegorocznych zbiorów

Wieniec powiatu pińczowskiego zwyciężył w konkursie na najładniejszy wieniec podczas tegorocznych Dożynek Wojewódzkich. Będzie reprezentował nasz region na Dożynkach Prezydenckich w Spale. Został on przygotowany przez Koło Gospodyń Wiejskich w Kliszowie w gminie Kije w oparciu o pomysł jednej z pań z KGW - Krystyny Koston. To właśnie pod jej okiem zostały wplecione poszczególne elementy, z których później powstał przepiękny dożynkowy wieniec. Materiały potrzebne do wyplatania, czyli przeróżne kwiaty, zioła, trawy, zboża - zbierane były

już od początku czerwca. Aby uzyskać tak znakomity efekt poszczególne zboża i trawy suszone były zarówno na słońcu jak i w zaciemnieniu. - Wieniec

o wysokości 1,5 metra ma tradycyjny kształt korony, upleciony jest ze wszystkich rodzajów zbóż, ozdobiony naturalnymi kwiatami i ziołami - poinformo-

wała **Agnieszka Miśtał** przewodnicząca kliszowskiego Koła Gospodyń Wiejskich. Wieńcowemu korowodowi towarzyszyła kapela ludowa Stanisława Kowalczyka ze Staw w gminie Imielno. Dożynkowy wieniec nieśli strażacy z Ochotniczej Straży Pożarnej w Kliszowie.

To nie pierwszy sukces KGW Kliszów w konkursach na najpiękniejszy wieniec dożynkowy w gminie Kije, powiecie, województwie i kraju. W 2004 r. upleciony przez nich wieniec zajął II miejsce na dożynkach prezydenckich w Spale, a w 2007 r. - I miejsce na dożynkach wojewódzkich w Kielcach.

my, pozyskując na ten cel środki unijne. Obecnie gospodarujemy na 22 hektarach – mówił **Krzysztof Bugaj**. Konkurs już po raz 15. zorganizowała Świętokrzyska Izba Rolnicza. – Wy różniamy w nim gospodarstwa, które spełniają trzy podstawowe kryteria: są bezpieczne, estetyczne i prowadzone zgodnie z przepisami ochrony środowiska. W tym roku zainteresowanie konkursem było bardzo duże, swoich kandydatów zgłosiły wszystkie powiaty – poinformował **Ryszard Ciżla**, prezes Świętokrzyskiej Izby Rolniczej.

Goście dożynek obejrżeli folkowe widowisko regionalne pt. „Świętokrzyskie granie”, którego program przygotował Wojewódzki Dom Kultury im. Józefa Piłsudskiego w Kielcach. Na scenie wystąpił, między innymi, Zespół Pieśni i Tańca KIELCE, zespoły - Diabliki” z GOK w Nowej Słupi oraz Klubu 4H z Ożarowa. Zaprezentowały się fantastyczne Mażoretki i jedna z najlepszych młodzieżowych orkiestr dętych w Polsce - OSP Mykanów. Gwiazdą wieczoru był zespół Baciary z Podhala. Dożynkom towarzyszyła wystawa produktów rolnych, maszyn i urządzeń do produkcji rolnej oraz „piknik wołowy” z daniami z mięsa wołowego, którego organizatorem była Świętokrzyska Izba Rolnicza, zaś sponsorem Fundusz Promocji Mięsa Wołowego.

Dożynkowe świętowanie zakończył pokaz sztucznych ogni i zabawa ludowa.

Anna Rdzanek-Kapsa

Okazale prezentował się wieniec powiatu ostrowieckiego

Piotr Żołądek uczestniczył w dożynkowej mszy świętej

Anna i Krzysztof Bugajowie – zwycięzcy konkursu „Piękna i bezpieczna zagroda”

Świętokrzyskie Dożynki Wojewódzkie zgromadziły tradycyjnie już ogromne rzesze mieszkańców regionu

KALEJDOSKOP

18 mln zł unijnego wsparcia otrzyma Świętokrzyski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Kielcach na rozbudowę drogi wojewódzkiej nr 755 na odcinku Ostrowiec Świętokrzyski - Cmielów etap I. Umowę w tej sprawie 1 sierpnia podpisali w Urzędzie Marszałkowskim Kazimierz Kotowski, członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego i Damian Urbanowski, dyrektor SZDW.

22 sierpnia w Kielcach odbyła się konferencja w ramach konsultacji społecznych projektu Umowy Partnerstwa, prowadzonych przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego w każdym z regionów. W spotkaniu zorganizowanym przez Departament Polityki Regionalnej Urzędu Marszałkowskiego uczestniczyli m.in. Marcell Niezgod, podsekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego, przedstawiciele samorządów lokalnych z województwa świętokrzyskiego, uczelni, instytucji otoczenia biznesu, przedsiębiorców i organizacji pozarządowych. Samorząd Województwa Świętokrzyskiego podczas konferencji reprezentowali członkowie Zarządu Województwa - Kazimierz Kotowski i Piotr Żołądek.

29 sierpnia w Wojewódzkim Ośrodku Ruchu Drogowego Jan Maćkowiak, członek Zarządu Województwa uczestniczył w przekazaniu Komendzie Wojewódzkiej Policji w Kielcach samochodu STAR MAN oraz gminie Jędrzejów motoroweru, dwóch rowerów, kasków i kamizelek odblaskowych gminie Jędrzejów.

Z udziałem Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego 2 września zainaugurowano w Targach Kielce XXI Międzynarodowy Salon Przemysłu Obronnego. Prezydent odwiedził także Końskie, gdzie spotkał się z samorządowcami i przedsiębiorcami. Samorząd Województwa Świętokrzyskiego reprezentowali: wiceprzewodniczący Sejmiku Marcin Ożóg, wicemarszałek Grzegorz Świercz, członek Zarządu Województwa Jan Maćkowiak oraz radny Sejmiku Wiesław Stępień.

Inauguracja Europejskich Dni Dziedzictwa w Wąchocku

W Opactwie Cysterskim w Wąchocku 7 września odbyła się ogólnopolska inauguracja Europejskich Dni Dziedzictwa, w której wzięli udział Małgorzata Omilanowska - Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego, członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego Jan Maćkowiak, radni Sejmiku: Małgorzata Muzoł, Marzena Marczevska i Janusz Skibiński oraz Jacek Kowalczyk, dyrektor Departamentu Promocji, Edukacji, Kultury, Sportu i Turystyki Urzędu Marszałkowskiego. Podczas inauguracji można było poznać historię wąchockiego opactwa, zwiedzić je, obejrzeć rekonstrukcje historyczne oraz pokazy rycerskie. W całym regionie, przez 2 tygodnie, odbywało się szereg imprez związanych z EDD.

Europejskie Dni Dziedzictwa to największy w Europie projekt społeczny i edukacyjny, będący świętem zabytków i kultury państw Starego Kontynentu.

Ich głównym celem jest promowanie regionalnego dziedzictwa kulturowego oraz przypomnienie o wspólnych korzeniach kultury europejskiej.

Województwo świętokrzyskie zostało w tym roku szczególnie uhonorowane, gdyż ogólnopolska inauguracja Europejskich Dni Dziedzictwa nastąpiła w Wąchocku.

- Duchowe i materialne dziedzictwo, jakie zostawili Cystersi jest ogromne. Dziś właśnie pochylamy się nad nim podczas tej uroczystości. Inauguracja Europejskich Dni Dziedzictwa właśnie w Wąchocku jest dziełem Bogu za dar Cystersów w województwie świętokrzyskim - mówił podczas uroczystej mszy świętej Opat Cystersów w Wąchocku, o. **Eugeniusz Augustyn**.

- Europejskie Dni Dziedzictwa zostały stworzone po to, aby skłonić do poświęcenia większej uwagi dziedzictwu kulturowemu w krajach Europy. Z roku na rok mają one coraz większy zasięg. W zeszłym roku wzięło w nich udział ponad 300 tys. osób w całej Polsce. W tym roku liczymy, że w ponad 100 imprezach w całej Polsce, frekwencja będzie jeszcze wyższa. Dziedzictwo kulturowe to jeden z najważniejszych czynników stanowiących o tożsamości narodowej. Dla mnie, jako historyka kultury, Wąchock to idealne miejsce na inaugurację tych dni. Jest to jedno-

- Możemy być dumni, że inauguracja Europejskich Dni Dziedzictwa odbywa się właśnie w Wąchocku - mówił Jan Maćkowiak

Inauguracji EDD towarzyszyły liczne pokazy

częście podkreślenie bardzo ważnej roli kościoła katolickiego w kształtowaniu dziedzictwa narodowego. Wąchock również odegrał swoją bardzo ważną rolę w polskiej historii - powiedziała **Małgorzata Omilanowska** - podsekretarz stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Zadowolony z faktu, że po raz pierwszy w województwie świętokrzyskim odbywa się pol-

ska inauguracja Europejskich Dni Dziedzictwa był również Jan Maćkowiak, członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego.

- Jesteśmy dumni, że samorząd województwa świętokrzyskiego może być współorganizatorem imprez, które będą odbywać się w ramach Europejskich Dni Dziedzictwa. Chcę wyrazić wdzięczność, że wybór padł właśnie na województwo

świętokrzyskie. Tożsamość europejska, państwowa i regionalna łączą się dziś w Wąchocku i będzie tak podczas kolejnych imprez. Możemy być dumni, że jesteśmy mieszkańcami województwa świętokrzyskiego, Polski, Europy - mówił podczas inauguracji **Jan Maćkowiak**.

Bardzo ambitne plany Wąchocka zdradził natomiast **Jacek Kowalczyk**, dyrektor Departamentu Promocji, Edukacji, Kultury, Sportu i Turystyki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego - Wąchock to świętokrzyskie i polskie serce tych dni. Nie byłoby nowoczesnej Polski bez dorobku Cystersów na naszych ziemiach, szczególnie w Świętokrzyskiem. To również dzięki nim na terenach naszego regionu powstał niegdyś Staropolski Okręg Przemysłowy. Nie bez powodu zatem Opactwo w Wąchocku stara się o wpisanie na prezydencką listę niematerialnego dziedzictwa kulturalnego - powiedział Jacek Kowalczyk.

Uroczystej inauguracji EDD towarzyszyło zwiedzanie wąchockiego Opactwa, można było także zobaczyć obozowisko łowców z epoki kamienia Rezerwatu Archeologicznego „Rydno” z prezentacją ich sposobu życia, polowania, strojów i rzemiosła. Prezentowali się również rycerze Chorągwi Ziemi Sandomierskiej oraz oddziały powstańcze - Żuawi Śmierci, którzy przybliżyli stroje i uzbrojenie oddziału z czasów powstania styczniowego. Nie zabrakło również wystaw, pokazów, warsztatów czy koncertów.

Mateusz Cieśliński

Supernowoczesne pociągi dla czterech województw

19 nowych trójczłonowych pojazdów elektrycznych (EZT) trafi do końca stycznia 2015 roku do czterech województw Polski południowej: świętokrzyskiego, małopolskiego, śląskiego i podkarpackiego. W Regionalnym Centrum Naukowo – Technologicznym w Podzamczu Chęcińskim 28 sierpnia podpisana została uroczyste umowa z firmą Newag S.A. na dostawę pojazdów. Zamawiającym jest stworzona przez urzędy marszałkowskie Południowa Grupa Zakupowa. Samorząd Województwa Świętokrzyskiego, który jest głównym beneficjentem tego przedsięwzięcia reprezentowali marszałek Adam Jarubas oraz członek Zarządu Województwa Jan Maćkowiak. W spotkaniu uczestniczył także Maciej Gładyga, zastępca dyrektora Departamentu Funduszy UE Ministerstwa Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej.

Podpisana umowa dotyczy dostawy 19 fabrycznych nowych trójczłonowych pojazdów szynowych z napędem elektrycznym (EZT), przeznaczonych do obsługi kolejowych przewozów pasażerskich w ruchu wojewódzkim i międzywojewódzkim na terenie województw: świętokrzyskiego, małopolskiego, śląskiego i podkarpackiego wraz z przeprowadzeniem szkoleń załóg oraz świadczeniem usług serwisowych, utrzymaniowych i naprawczych Województwa świętokrzyskiego, małopolskiego i śląskiego otrzymają po sześć pociągów, a podkarpackie – jeden.

- Dla województwa świętokrzyskiego jest to największy kontrakt, jaki do tej pory podpisaliśmy, jeśli chodzi o wartość zamówienia. Jest to projekt skomplikowany z uwagi na konkurencyjność rynku oraz na skalę całego zamówienia. Dzięki funduszom unijnym Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko mogliśmy podjąć wspólnie działania z trzema województwami i złożyć zamówienie na 19 nowoczesnych pojazdów. Bardzo dziękuję za miłą i zgodną współpracę – mówił marszałek **Adam Jarubas**.

Pierwsze pociągi zakupione przez województwo świętokrzyskie mają wyjechać na trasy w II połowie 2014 roku, a kolejne (3 szt.) do 31 stycznia 2015r.

- Pociągi będą mogły jeździć z maksymalną prędkością 160 kilometrów na godzinę. Każdy z nich będzie mógł zabrać aż 270 pasażerów. Mają być przyjazne dla osób niepełnosprawnych i wyposażone w ekologiczne toalety oraz Internet. Mam nadzieję, że będą przede wszystkim szybkie i punktualne – mówił **Jan Maćkowiak**, członek Zarządu Województwa.

Nowe pojazdy będą kursować po liniach kolejowych w następujących relacjach: Kielce – Włoszczowa – Częstochowa, Kielce – Włoszczowa – Zawiercie – Katowice, Kraków – Tunel – Kielce – Skarżysko Kamienna

– Ostrowiec Świętokrzyski, Kraków – Tarnów – Rzeszów, Rybnik – Katowice – Kraków.

Z podpisanej umowy oraz zgodnej współpracy zadowoleni byli także przedstawiciele samorządów województw: śląskiego, małopolskiego oraz podkarpackiego. Wicemarszałek Województwa Śląskiego **Aleksandra Gajewska** zwróciła uwagę na efektywną współpracę i przyjazną atmosferę przy realizacji projektu. Wyraziła nadzieję, że w przyszłości zaowocuje ona nawiązaniem kolejnych porozumień pomiędzy regionami w różnych obszarach. - Teraz najważniejsze jest, aby pociągi jak najszybciej trafiły do naszych województw, by jak najdłużej i najsolidniej mogły służyć mieszkańcom – podkreślała wicemarszałek.

Zakup taboru kolejowego realizowany jest z funduszy unijnych w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2007-2013, Priorytet VII „Transport przyjazny środowisku”, Działanie 7.1 „Rozwój transportu kolejowego”. Wyłoniona z przetargu firma Newag S.A. dostarczy pojazdy na kwotę 313 657 395,00 zł brutto, zapewniając jednocześnie 84 – miesięczny okres gwarancji.

- Jesteśmy jedną z największych polskich grup kapitałowych z wieloletnim branżowym doświadczeniem w dziedzinie budowania i naprawy taboru kolejowego. Nie będziemy mieć żadnych problemów z dostarczeniem sprawnych i dobrych jakościowo pojazdów dla czterech województw – zapewnił **Zbigniew Konieczek**, prezes Zarządu firmy Newag S.A.

Agata Pęk

Pojazdy wyposażone będą także w klimatyzację, monitoring, gniazdko pozwalające podłączyć zasilacz do laptopa lub telefonu komórkowego, toalety z elektryczną suszarką do rąk, kranem z fotokomórką i z możliwością przewijania niemowląt, a także fotele wykończone skórą ekologiczną. Nowe pociągi zainstalowane będą mieć automaty biletowe oraz wbudowany system dynamicznej informacji pasażerskiej, obejmujący zliczanie pasażerów, pomiar punktualności, dynamiczną informację pasażerską wewnętrzną i zewnętrzną oraz informację głosową oraz system komunikacji maszynista – pasażer. Pojazdy szynowe będą też wyposażone w elektryczne podnośniki ułatwiające dostanie się do pociągu osobom poruszającym się na wózkach inwalidzkich.

Świątokrzyskie rozwija się dzięki RPO

Dzięki funduszom europejskim nasze województwo zmienia się nie do poznania. W ostatnim czasie wybudowano i odnowiono wiele obiektów architektonicznych. Zrealizowano też dużo inwestycji, które poprawiły jakość świadczonych w regionie usług. Korzystamy na tym wszyscy. Oto przykłady tylko niektórych z nich.

Zamek w Chęcinach odkrywa swoje tajemnice

Wzgórze Zamkowe w Chęcinach zyska nowe oblicze. Wkrótce ruszą tam, zakrojone na naprawdę szeroką skalę, prace remontowe. Zmieni się wygląd zarówno Górnego jak i Dolnego Zamku. Projekt zakłada, między innymi, odbudowę pomieszczeń dawnego skarbcza i kaplicy, a także adaptację pomieszczeń piwnic na sezonową mini-kawiarnię. W jednej z wież będą się mogły odbywać wernisaże i inne wydarzenia kulturalne. W otoczeniu Zamku powstanie zabudowa w stylu dawnych straganów, staną ławki z bali drewnianych. Dodatkową atrakcją dla turystów będzie profesjonalna pełna iluminacja Zamku, zamontowanie lunet, ustawienie replik armat. Na razie Zamku nie można zwiedzać. Trwają tam właśnie prace archeologiczne, które mogą okazać się przełomowe, gdyż archeolodzy odkopali fragment wieży, prawdopodobnie z czasów Wacława II.

Tytuł Projektu: *Kompleksowe zagospodarowanie Wzgórza Zamkowego w Chęcinach.*

Koszt całkowity inwestycji wynosi: **8 143 446,69 PLN**, w tym kwota dofinansowania z EFRR: **6 514 052,46 PLN**.

Opatowska świątynia wypiękniała

W 2011 roku zakończył się, trwający trzy lata, remont kościoła p.w. Wniebowzięcia NMP, OO. Bernardynów w Opatowie. Historia świątyni sięga 1467 roku, gdy bp lubuski Krzysztof Fryderyk zapoczątkował fundację klasztoru OO. Bernardynów w Opatowie. Dziś parafia liczy około 2500 tysięcy wiernych. Zakres prac konserwatorsko-budowlanych obejmował wymianę pokrycia dachowego, wymianę zniszczonych tynków, konserwację drewnianych elementów wykończenia. Udało się też odnowić 8 ołtarzy bocznych oraz odrestaurować ołtarz główny. Powrócono do kolorystyki obiektu odpowiadającej XVIII wiecznym złoceniom i srebrzeniom polichromii ołtarzy. Dodatkowo w obiekcie zainstalowano osobne systemy zabezpieczeń przed kradzieżą i pożarem.

Tytuł projektu: *Wykonanie kompleksowych prac konserwatorskich w kościele p.w. Wniebowzięcia NMP, OO. Bernardynów w Opatowie.*

Całkowita wartość projektu: **1 782 234,84 PLN**

Wartość dofinansowania EFRR: **1 069 340,91 PLN**.

Sport i rekreacja w Staszowie

Pływalnia, hala sportowa, salon odnowy, ściana wspinaczkowa, a to wszystko w jednym miejscu – w Powiatowym Centrum Sportowym w Staszowie. Dzieci, młodzież i dorośli mogą korzystać z pięknego, nowoczesnego obiektu. Miejsce jest przyjazne dla osób niepełnosprawnych. Oferta Centrum jest bardzo bogata. Chętni mogą korzystać z zabiegów rehabilitacyjnych, czy lekcji tenisa ziemnego i pływania. Obiekt podzielony jest na dwie strefy: pływalni i strefę sportową. W tej drugiej znajduje się, między innymi, nowoczesne boisko wielofunkcyjne, które zostało wyposażone w systemy i czujniki usprawniające pracę sędziów podczas zawodów. W obiekcie znajduje się również sala konferencyjna, siłownia i pomieszczenia do prowadzenia aerobiku.

Tytuł projektu: *Powiatowe Centrum Sportowe w Staszowie.*

Całkowita wartość projektu: **20 125 088,52 PLN**.

Wartość dofinansowania z UE: **8 992 939,00 PLN**.

Dla turystów

Sandomierskie Centrum Obsługi Ruchu Turystycznego, uruchomione przez Caritas Diecezji Sandomierskiej, mieści się w kompleksie dawnego Szpitala Św. Ducha. W obiektach znajdują się sale audiowizualne, gdzie poznać można atrakcje Sandomierza wraz z dokładną informacją o możliwościach zwiedzania, bazą noclegową i innymi ciekawostkami. Turyści mają tu możliwość zobaczenia w detalach zabytków, do których nie mają dostępu. W Centrum zatrudnione są osoby niepełnosprawne, które są też przewodnikami po Sandomierzu.

Tytuł projektu: *Sandomierskie Centrum Obsługi Ruchu Turystycznego w kompleksie dawnego Szpitala Św. Ducha w Sandomierzu.*

Całkowita wartość projektu: **2 670 026.10 zł.**

Wartość dofinansowania z UE: **2 136 020.88 zł.**

Na szkolenie i kolonie

Centrum Edukacyjne w Wólce Milanowskiej modernizację przeszło w 2011 roku. Ośrodek dysponuje 72 miejscami noclegowymi w pokojach 1,2,3 osobowych z łazienkami, telewizją, radiem i telefonami. Do dyspozycji gości jest stołówka przewidziana na 100 miejsc, dwie sale komputerowe wyposażone w 16 komputerów z dostępem do Internetu, a także gabinety odnowy biologicznej, sauna i siłownia oraz sala konferencyjna na 100 miejsc.

Tytuł Projektu: *Rozbudowa i przebudowa Ośrodka Szkoleniowego Świętokrzyskiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Wólce Milanowskiej (gmina Nowa Słupia).*

Całkowita wartość projektu: **8 676 827.75 zł.**

Wartość dofinansowania z UE: **4 233 761.47 zł.**

W nowym kinie

W komfortowych warunkach oglądają filmy widzowie w kinie Centrum Kultury i Sztuki w Polańcu, które przeszło gruntowny remont. Objął on właściwie wszystkie pomieszczenia Centrum: od piwnic, po kręgielnię, salę widowiskową wraz z zapleciami i biblioteką. Kino zostało wyposażone, między innymi, w nagłośnienie, oświetlenie, nowy ekran i projektor kinowy. Najważniejszym elementem projektu była przebudowa sali widowiskowo – kinowej, która zyskała nową widownię: fotele, podest i scenę. Remont objął też szatnię i kasę biletową, wykonanie systemu instalacji c.o., wentylacyjnej, klimatyzacji, wykonanie systemu p.poż., antywłamaniowego, monitoringu wizyjnego, projektorów kinowych, nagłośnienia, oświetlenia ogólnego i specjalistycznego, wytlumienia ścian i innych niezbędnych elementów do prawidłowego funkcjonowania sali, która pomieści teraz 300 osób.

Tytuł projektu: *Przebudowa Kina Pegaz w Centrum Kultury i Sztuki w Polańcu wraz z zakupem niezbędnego wyposażenia.*

Całkowita wartość projektu: **6 682 204,23 PLN.**

Wartość dofinansowania EFRR: **1 995 742,45 PLN**

Centrum Edukacji Artystycznej UJK

Służy przede wszystkim studentom Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach, ale i wszystkim mieszkańcom województwa, bo odbywają się tam różnego rodzaju wydarzenia artystyczne i kulturalne, konferencje, sympozja, pokazy. W budynku CEART - o powierzchni użytkowej ponad 1,1 tys. metrów kw. – mieści się m.in. reprezentacyjna aula na 300 osób oraz dwie mniejsze sale seminaryjne z pomieszczeniami pomocniczymi (reżyserka, studio audio-video), dostosowanymi do potrzeb osób niepełnosprawnych, mogące pomieścić 100 osób. Obiekt wyposażony jest w nowoczesne zaplecze techniczno-dydaktyczne, urządzenia multimedialne i instalacje w technologii cyfrowej (HD).

Tytuł projektu: *Budowa Uniwersyteckiego Centrum Edukacji Artystycznej jako części Wydziału Pedagogicznego i Artystycznego przy ulicy Krakowskiej w Kielcach.*

Całkowita wartość projektu: **10 275 383.60 zł.**

Wartość dofinansowania z UE: **6 075 393.24 zł.**

Opracowała Anna Rdzanek-Kapsa

Historyczna chwila.

Umowa na budowę szpitalika podpisana!

- Rozpoczyna się nowy etap w historii szpitala. Mamy świadomość, że na ten moment czekało wiele pokoleń Kielczan: dzieci, rodziców, dziadków – mówił marszałek Adam Jarubas podczas uroczystego podpisania umowy na budowę oddziałów dziecięcych przy Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym w Kielcach. W spotkaniu uczestniczyli także wicemarszałek Grzegorz Świercz, przewodniczący Sejmiku Tadeusz Kowalczyk i Włodzimierz Stępień, wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego.

Dyrektor WSZ Jan Gierada podkreślił, że nowa pediatria będzie dedykowana całemu społeczeństwu świętokrzyskiemu, a zwłaszcza chorym dzieciom, które teraz leczone są w bardzo złych warunkach. Szpitalik wybuduje firma Anna-Bud. Umowę podpisano w miejscu, gdzie obiekt powstanie, na działce pomiędzy neurologią a kardiologią.

Jan Gierada dziękował Zarządowi Województwa, że mimo kryzysu udało się znaleźć pieniądze na budowę nowych oddziałów dziecięcych. Marszałek zapewnił, że Samorząd

Województwa posiada środki pozwalające w pełni zabezpieczyć przeniesienie dzieci z obiektów przy ulicy Langiewicza do nowej siedziby. - Najważniejsze, że zyskujemy nową jakość w opiece nad matką i dzieckiem. 30-procent miejsc będą to boksy dla matki i dziecka – mówił marszałek, który zaznaczył, że sąsiedztwo Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego oznacza, że pediatria będzie miała możliwość korzystania z zaplecza techniczno-diagnostycznego tej jednostki i jego kadry. W przyszłym roku nastąpi prawdopodobnie fak-

tyczne połączenie szpitali: dziecięcego z zespolonym. Placówki ogłosiły już wspólny przetarg na zakup leków.

- Myślę, że ta lokalizacja pediatrii pomiędzy Wojewódzkim Szpitalem Zespolonym a Onkologią ma znaczenie, bo w ciągu najbliższych lat szpitale muszą być połączone w konsorcjum – mówił dyrektor Jan Gierada. Jego zdaniem, wspólne przetargi i administracja to lepsze zarządzanie i potężne oszczędności przekraczające w skali roku wartość szpitalika. Firma Anna-Bud ma go wybudować za 32 miliony złotych. Pieniądze

pochodzą z budżetu województwa, a na wyposażenie z funduszy unijnych. Wykonawca zadeklarował, że w tym roku nowy obiekt będzie już w stanie surowym zamkniętym. Pediatria na Czarnowie ma być gotowa w listopadzie 2014 roku. Obiekt będzie mieć pięć kondygnacji. Około 180 łóżek, w tym 50 boków dla dzieci i matek. Tadeusz Kowalczyk, przewodniczący Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego zapewnił, że radni będą apelować do następców, by kontynuowali i wspierali rozpoczęte dzieło.

Anna Mazur-Kaluża

Tadeusz Kowalczyk, Jan Gierada, Bożentyna Pałka-Koruba, Grzegorz Świercz i Adam Jarubas

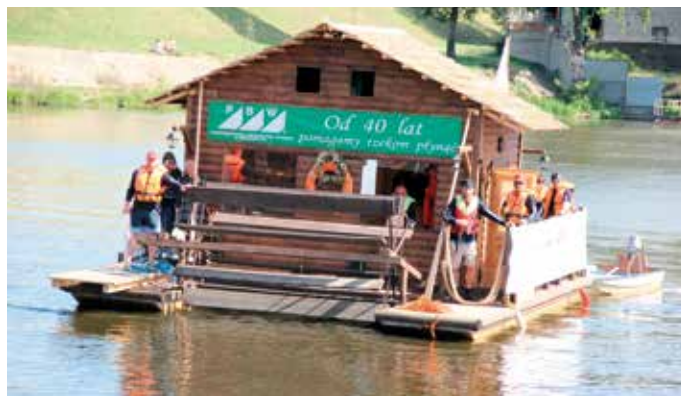

Z Nowego Korczyna do Włocławka

Muzeum Wsi Kieleckiej w Tokarni, Klub Wodniacki KON-TIKI w Pińczowie oraz Ośrodek Kulturalno-Historyczny (Pałac Wielopolskich) w Chrobrzu zorganizowali rejs repliką XIX-wiecznego Pływającego Młyna Wodnego z Nowego Korczyna do Włocławka. Przedsięwzięcie miało na celu przywołanie dawnej tradycji pływających młynów, które świadczyły usługi dla ludności zamieszkującej brzegi Nidy i Wisły oraz promocję atrakcji turystycznych, krajoznawczych, kulturowych i kulinarnych województwa świętokrzyskiego.

Zanim jednak młyn wyruszył w dwunastodniowy rejs, 17 sierpnia w Nowym Korczynie załoga prezentowała proces mielenia ziarna i powstawania mąki bez udziału energii innej niż wodna. Następnego dnia z tej mąki były już upieczone wielkie bochny chleba, które krojono i rozdawano widzom. Podczas wydarzenia obecni byli m.in. patroni wydarzenia: europoseł **Czesław Siekierski**, marszałek **Adam Jarubas**, dyrektor Muzeum Wsi Kieleckiej **Janusz Karpiński**, burmistrz Pińczowa **Włodzimierz Badurak** i wójt Nowego Korczyna **Paweł Zagaja**. Po wodniackim chrzcie młyn wyruszył rejs. Na jego trasie znalazły się m.in. takie miejscowości jak

Winnica koło Potańca, Sandomierz, Góra Kalwaria Wyszogród oraz Płock. Bździel, czyli replika XIX-wiecznego młyna wodnego zacumowała również w Kazimierzu Dolnym nad Wisłą, gdzie załogę powitali marszałek województwa świętokrzyskiego **Adam Jarubas** i marszałek województwa lubelskiego **Krzysztof Hetman**, a w niedzielę, 25 sierpnia Pływający Młyn Wodny zatrzymał się w Porcie Żerańskim w Warszawie. Wydarzeniu towarzyszył festyn „Świętokrzyskie – Warszawa – Warszawa Świętokrzyskie-mu. Powitanie Młyna Wodnego w Warszawie”. Mieszkańcy Warszawy mogli spróbować fasoli nowokorczyńskiej, sandomierskich jabłek, znakomitych soków

Pływający Młyn Wodny

bez konserwantów i wody mineralnej „Buskowianka” oraz wziąć udział w licznych konkursach. Byli także częstowani pysznym świętokrzyskim chlebem. Nie zabrakło także regionalnej muzyki. Załogę Młyna powitali wicepremier **Janusz Piechociński**, poseł do Parlamentu Europejskiego **Czesław Siekierski**, marszałek **Adam Jarubas**, wiceprezydent Warszawy **Michał Olszewski** oraz mieszkańcy stolicy. Ostatnim punktem na trasie rejsu był Włocławek. - Podróż obfitowała w zaskakujące momenty, chwile grozy i gorące owacje od zgromadzonych we wszystkich wyznaczonych na miejsca postoju miejscowościach. Na szczęście, mimo różnych perturbacji, takich jak mielizny czy dziury w pływaku, udało nam się dopłynąć do

celu. Było bardzo ciężko, ale entuzjastyczne powitania, ogromne zainteresowanie ze strony społeczeństwa, mediów, okazana przez wiele służb pomoc, rekompensuje wszystkie trudy – mówił **Adam Ochwanowski**, pomysłodawca rejsu. Jak podkreśla, ludzie bardzo chętnie zwiędzali młyn, dopytywali o jego historię, próbowali mielić ziarna. - Rozdałiśmy mnóstwo gadżetów, ulotek, folderów związanych z regionem świętokrzyskim i jego atrakcjami. Myślę, że pod względem reklamowym akcja odniosła ogromny sukces. Zdjęcia bździała zostały umieszczone także na wielu portalach.

Bździel stanie się kolejną atrakcją Parku Etnograficznego w Tokarni. Będzie zacumowany przy brzegu Czarnej Nidy.

Chrzest młyna w Nowym Korczynie

Załogę Młyna witał marszałek województwa lubelskiego Krzysztof Hetman i wicepremier Janusz Piechociński

Obradowali radni Sejmiku

Minutą ciszy radni uczcili pamięć zmarłego posła na Sejm RP Konstantego Miodowicza. Podczas XXXIV sesji Sejmiku, która odbyła się 26 sierpnia 2013 r. radni m.in. wyrazili zgodę na dokonanie zmiany uchwały Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Świętokrzyskiego na lata 2013-2028 oraz w sprawie wykonania „Planu gospodarki odpadami dla województwa świętokrzyskiego” 2012-2018.

Podczas obrad członek Zarządu Jan Maćkowiak przekazał na ręce przewodniczącego Sejmiku Tadeusza Kowalczyka oraz marszałka Adama Jarubasa podziękowania oraz tradycyjny chleb

ukraiński od przedstawicieli Obwodu Winnickiego. Delegacja województwa świętokrzyskiego wzięła udział w uroczystych obchodach 22. rocznicy Niepodległości Ukrainy w Winnicy.

- Podczas pobytu dyskutowaliśmy o bieżących problemach i potrzebach obu regionów oraz zaktualizowaliśmy plany dalszych działań w ramach współpracy Obwodu Winnickiego z regionem świę-

tokrzyskim – poinformował **Jan Maćkowiak**.

W dalszej części obrad radni pozytywnie rozpatrzyli projekt uchwały w sprawie określania zadań Samorządu Województwa Świętokrzyskiego,

Tadeusz Kowalczyk z chlebem z Ukrainy

Zarząd Województwa Świętokrzyskiego

Prezydium Sejmiku i sekretarze obrad - Agnieszka Buras i Grzegorz Gałuszka

które mogą być finansowane w 2013 r. ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Dofinansowane zostaną m.in. koszty tworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej oraz zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych zle-

canych fundacjom oraz organizacjom pozarządowym.

Kolejnym punktem obrad było rozpatrzenie projektu uchwały w sprawie zmiany uchwały Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Świętokrzyskiego na lata 2013-2028 oraz zmian

w budżecie województwa na 2013 rok. Jednym z nowych zadań inwestycyjnych wprowadzonych do realizacji jest zakup podstawowego wyposażenia, sprzętu i aparatury medycznej dla nowo wybudowanego Szpitalnego Oddziału Ratunkowego w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym w Kielcach.

Podczas obrad pozytywnie również został zaopiniowany projekt uchwały w sprawie zmiany uchwały Nr XXI/361/12 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 28 czerwca 2012r. w sprawie wykonania „Planu gospodarki odpadami dla województwa świętokrzyskiego” 2012-2018.

Karolina Zatorska

Jan Maćkowiak, członek Zarządu Województwa

Maria Fidzińska-Dziurzyńska, Skarbnik Województwa

Minutą ciszy radni uczcili pamięć zmarłego posła Konstantego Miodowicza

Budżet negocjacyjnych możliwości

O unijnym budżecie na lata 2014 – 2020, polityce spójności oraz nowych założeniach Wspólnej Polityki Rolnej mówi dr Czesław Siekierski, deputowany do Parlamentu Europejskiego.

- Tuż przed przerwą wakacyjną udało się w Parlamencie Europejskim osiągnąć porozumienie w sprawie nowego unijnego budżetu na lata 2014 – 2020. Co zdecydowało, że kompromis – choć trudny – okazał się możliwy?

Czesław Siekierski, poseł do Parlamentu Europejskiego: Trzeba przyznać, że rzeczywistość przed wakacjami polityka europejska nabrała tempa. Jak to w życiu – kompromis okazał się możliwy, gdy rozsądek przeważał wybujałe ambicje. Osobiście od początku miałem świadomość, że wielkość budżetu ustalona na lutowym szczycie przywódców państw UE (czyli Radę Europejską) w zasadniczy sposób się nie zmieni.

Generalnie trzeba podkreślić, że osiągnięty kompromis pozwoli nam spokojnie rozpocząć prace nad aktami wykonawczymi. A kraje członkowskie, mocno przecież obciążone kryzysem gospodarczym, będą mogły już planować niezbędne inwestycje z udziałem środków unijnych.

- Przypomnijmy, jaka jest wielkość unijnego budżetu na lata 2014 – 2020?

- Nowy budżet UE przewiduje wydatki na poziomie ok. 960 mld euro. Zgodnie z propozycją Komisji Europejskiej został on skonstruowany w oparciu o sześć tzw. działów budżetowych. Największe z nich to: „Trwały wzrost”, który obejmuje m.in. środki na politykę spójności, badania naukowe, transgraniczne projekty infrastrukturalne, sieci energetyczne, a także „Zasoby naturalne” - tj. pieniądze na dopłaty bezpośrednie dla rolników, wsparcie dla rybołówstwa i ochronę środowiska. Pozostałe działy to: „Bezpieczeństwo i obywatelstwo” (m.in. strefa Schengen, europejska współpraca policyjna i sądowa), „Globalna Europa”, czyli np. polityka zagraniczna UE, „Administracja” – obejmująca wydatki na personel i utrzymanie unijnych budynków oraz dział „Wyrównania”, czyli fundusze na czasowe wsparcie dla biedniejszych krajów.

- Nowy budżet po raz pierwszy w historii UE będzie niższy od tego z lat 2007 – 2013. Co to oznacza dla polityki spójności czy rolnictwa?

- Rzeczywiście, to pierwsza taka sytuacja w historii UE. Realnie nowy budżet jest mniejszy od obecnego o 38,2 mld euro mniej. Największe cięcia dotknęły rolnictwa, na które przydzielono o 11,3% mniej, z czego środki na płatności bezpośrednie dla rolników i tzw. działania rynkowe zostały zmniejszone aż o 17,5%! Mniejsze będą też wydatki na politykę spójności. Ograniczone zostały również wydatki pozabudżetowe – m.in. o 50% spadną wydatki na Europejski Fundusz Solidarności pomagający krajom członkowskim zmagającym się ze skutkami klęsk naturalnych.

W porównaniu do obecnych ram finansowych w budżecie na lata 2014 – 2020 najbardziej zyskały wydatki na podniesienie poziomu konkurencyjności europejskiej gospodarki - wzrosły one z poziomu 91,5 w latach 2007-2013 do 125,6 mld euro w nowym okresie budżetowym. Dotyczy to głównie dwóch programów: „Horyzont 2020” (badania i innowacje) oraz nowego, rozszerzonego programu „Erasmus”.

Oczywiście trzeba podkreślić, że nie jest to budżet, o jakim marzyli zwolennicy „Unii rozwoju”. Ale w dobie kryzysu gospodarczego jest to budżet, który zapewni niezbędny poziom funkcjonowania i stabilizacji Wspólnoty.

- Ile z tego okrojonego „unijnego tortu” otrzyma Polska?

- O tej części budżetu, którą udało się „odkroić” dla Polski mogę powiedzieć, że jest to budżet realnych możliwości. Więcej na lutowym szczycie nie można było wynegocjować. Ale też trzeba zaznaczyć, że Polska jest jedynym krajem UE, który mimo zmniejszenia unijnego budżetu, na lata 2014 – 2020 otrzyma więcej pieniędzy niż miał w okresie 2007 – 2013. Ten wzrost to ponad 4 mld euro. W sumie nasz kraj otrzyma 105,8 mld euro w ce-

nach stałych. Z tej puli 72,9 mld euro to pieniądze przeznaczone na politykę spójności, czyli m.in. na inwestycje infrastrukturalne i wspieranie firm, natomiast 28,5 mld euro (ok. 32 mln euro w cenach bieżących) przeznaczone jest na politykę rolną.

- Sporo kontrowersji wzbudził nowy budżet na rolnictwo. Wspólna Polityka Rolna nie zachwyca?

- Budżet, który został nam narzucony przez Radę Europejską zmniejszył środki na WPR o 11%, tj. o prawie 40 mld euro. Decyzja ta nie uwzględniła faktu, że Unia jest poszerzona i ciągle się powiększa (1 lipca przystąpiła Chorwacja), a nowe biedniejsze państwa członkowskie nadal mają znacznie mniejsze dopłaty do ziemi. Ustalenia szczytu spowodowały też, że niektóre państwa straciły nawet 25% środków w drugim filarze, tj. polityce rozwoju obszarów wiejskich. Pewnym wytłumaczeniem jest kryzys i trudna sytuacja finansowa państw, w tym również płatników netto do wspólnej unijnej kasy, ale ta redukcja budżetu jest nieproporcjonalnie duża.

W sumie Polska może liczyć na prawie 28,5 mld euro ze Wspólnej Polityki Rolnej. Teoretycznie Polska stawka płatności bezpośrednich w przeliczeniu na hektar w latach 2014-2020 nie przekroczy 220 €/ha. Ale będziemy mogli zwiększyć dopłaty, korzystając z możliwości przesunięcia 25% z II do I filara. Taki ruch pozwoli nam osiągnąć poziom dopłat w wysokości ok. 245 €/ha, czyli prawie 95% średniej unijnej. Pojawiły się również zapowiedzi wygospodarowania dodatkowych środków na rozwój obszarów wiejskich ramach polityki spójności, tj. z Regionalnych Programów Operacyjnych. Z tych pieniędzy będzie można wspierać m.in. infrastrukturę techniczną, internet szerokopasmowy, czy też przedsiębiorczość na obszarach wiejskich.

Czy zreformowana WPR spełnia oczekiwania rolników?

- Można powiedzieć, że jest bliższa tym oczekiwaniom. Po-

Europoseł,
dr Czesław Siekierski

rozumienie polityczne między Parlamentem, Radą i Komisją Europejską co do reformy Wspólnej Polityki Rolnej oparte jest na kompromisach. A kompromisy to wzajemne ustępstwa, dlatego żadna ze stron nie może być w pełni zadowolona z rezultatów.

Moim zdaniem zbyt mocno ograniczona została interwencja na rynku. Wprawdzie przewidziano mechanizmy ochronne dla gospodarstw w sytuacjach kryzysowych; zwiększa się udział rolników w organizacji rynku poprzez wzmocnienie grup producentów i organizacje międzybranżowe, ale rolnictwo to produkcja uzależniona przede wszystkim od warunków klimatycznych i przyrodniczych. Dlatego pewne mechanizmy ochronne i stabilizujące rynek rolny są niezbędne.

Dzięki poprawkom, które zostały złożone przez nas w Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi znacznie uprościliśmy kwestie zazielenienia - wyłączyliśmy z niego większość polskich gospodarstw. Z obowiązku zazielenienia wyłączone zostały gospodarstwa poniżej 10 ha (przy wymogu dywersyfikacji upraw) oraz poniżej 15 ha przy tzw. obszarach proekologicznych, które mają być wyłączone z produkcji rolnej. Z kolei w definicji małego rolnika wprowadziliśmy korzystne dla nas rozwiązania, prowadzące do uproszczenia systemu.

- Dziękuję za rozmowę.

Iwona Sinkiewicz

Konferencja sadownicza w Sandomierzu

„Potencjał gospodarczy sektora przetwórstwa owocowo – warzywnego Ziemi Sandomierskiej” – to tytuł konferencji, która 30 sierpnia odbyła się na Zamku Królewskim w Sandomierzu. Uczestnicy spotkania dyskutowali na temat perspektyw i możliwości rozwoju produkcji owoców i warzyw. W konferencji uczestniczyli: Zofia Krzyżanowska z Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, przewodniczący Sejmiku Tadeusz Kowalczyk, marszałek Adam Jarubas, członkowie Zarządu Województwa: Kazimierz Kotowski i Jan Maćkowiak, wiceminister obrony narodowej Beata Oczkiewicz, poseł do Parlamentu Europejskiego Czesław Siekierski i Małgorzata Muzoń, Świętokrzyski Kurator Oświaty, radna Sejmiku. Organizatorem przedsięwzięcia był Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego we współpracy ze Starostwem Powiatowym w Sandomierzu i Stowarzyszeniem Eksporterów Polskich.

Konferencja miała na celu nawiązanie kontaktów handlowych z kontrahentami zagranicznymi, intensyfikację istniejącej współpracy oraz promocję regionalnej produkcji owocowo-warzywną na rynkach zagranicznych. Podczas spotkania poruszana była m.in. tematyka dotycząca specyfiki rynku owoców i warzyw w naszym kraju, potencjału sandomierskich producentów, roli organizacji pozarządowych we wspieraniu polskiego eksportu oraz możliwości rozwoju sektora rolno-spożywczego w regionie świętokrzyskim.

- Sandomierszczyzna to sadownicze zagłębie, a to każe się zastanowić, jak efektywnie łączyć siły, by sprzedawać więcej po lepszych cenach. Same grupy mają świadomość, że pojedynczo trudno konkurować. Stąd idea tego spotkania, aby wspólnie zaoferować Europie i światu to, co najlepsze. Producenci pokazali już, że potrafią tworzyć grupy producenckie, wykorzystywać środki unijne. Jabłko i Sandomierszczyzna są już trendem, który trzeba wspólnie promować. Wymaga to pracy, ale sadownicy mogą liczyć na wsparcie władz województwa. Oby nawiązane podczas konferencji kontakty szybko przekształciły się w relacje biznesowe - powiedział marszałek **Adam Jarubas**.

W konferencji uczestniczyli sadownicy, przedstawiciele grup producenckich, organizacji rolniczych i pozarządowych, instytucji państwowych oraz środowiska naukowego. Niezwykle

ważnymi osobami podczas konferencji byli też goście z zagranicy - przedstawiciele ambasad, związków rolniczych, grup producenckich i sami sadownicy.

Na konferencji był również obecny świętokrzyski eurodeputowany Czesław Siekierski. - Jabłko sandomierskie ze względu na panujący tu klimat i wysoką jakość gleb ma swój naturalny i oryginalny smak. Sadownictwo ma tu bardzo bogatą tradycję. Trzeba jednak się rozwijać, przetwarzać, produkować. Dzięki temu powstaną nowe miejsca pracy, zwiększą

się dochody. Stąd konieczność wspólnego działania sadowników i przetwórców - mówił **Czesław Siekierski**, poseł do Parlamentu Europejskiego. Natomiast, członek Zarządu Województwa **Kazimierz Kotowski**, zwrócił uwagę na to, że już teraz sandomierscy sadownicy mają osiągnięcia. - Istniejące już grupy prężnie się rozwijają, pozyskują środki z Unii Europejskiej i już teraz mają się czym chwalić. Dzięki nawiązaniu współpracy z zagranicznymi producentami będą mogli nadal kreować rozwój całego regionu - mówił **Kazimierz Kotowski**.

Korzyści ze wspólnego działania sadowników odczuwa **Halina Wojtas**, stowarzyszona w Sandomierskim Szlaku Jabłkowym. - W pojedynkę trudno się promować, a dzięki wspólnemu działaniu można pozyskać środki zewnętrzne, wyjeżdżać na targi, wizyty studyjne, na których oprócz promowania swoich produktów możemy też oglądać rozwiązania stosowane u innych producentów - mówiła.

Uczestnicy konferencji odwiedzili także grupy producenckie w powiecie sandomierskim.

Przedsięwzięciu patronowali: Janusz Piechociński, Wicepremier, Minister Gospodarki oraz Stanisław Kalemba Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Mateusz Cieśliński

Wydawca: Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego, 25-516 Kielce, aleja IX Wieków Kielc 3

Biuro Obsługi Interesanta, tel. 41 342 15 30, e-mail: obsluga.interesantow@sejmik.kielce.pl

Redakcja: Biuro Komunikacji Społecznej, tel. 41 343 90 37 www.sejmik.kielce.pl e-mail: nasz.region@sejmik.kielce.pl

Redaktor Naczelny: Marian Kolas

Redaguje zespół: Małgorzata Niewczas-Sochacka, Robert Siwiec, Iwona Sinkiewicz, Agata Pęk

Skład i druk: Digital Art Studio www.digitalartstudio.pl

Świętokrzyskie chce rozwijać międzynarodową współpracę

Świętokrzyska Platforma Współpracy Zagranicznej to nowoczesne narzędzie komunikacyjne, które w niedługiej przyszłości służyć ma do wymiany wiedzy i doświadczeń na temat współpracy zagranicznej. W Muzeum Dialogu Kultur w Kielcach odbyło się spotkanie informacyjno-promocyjne poświęcone współpracy międzynarodowej w regionie świętokrzyskim, w którym uczestniczyli przedstawiciele samorządów, organizacji pozarządowych, otoczenia biznesu oraz uczelni wyższych.

Platforma internetowa jest efektem realizowanego przez województwo świętokrzyskie projektu pn. „Świętokrzyska platforma współpracy zagranicznej”. Jego celem jest budowa dialogu pomiędzy zainteresowanymi podmiotami z województwa świętokrzyskiego, aktywnymi w zakresie inicjatyw zagranicznych bądź planującymi działania w tym obszarze. Projekt skierowany jest do przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego, uczelni wyższych, jednostek otoczenia biznesu, organizacji pozarządowych, związków pracodawców, lokalnych grup działania. W jego realizację zaangażowani zostaną partnerzy zagraniczni województwa świętokrzyskiego, środowiska polonijne z Ukrainy i Białorusi, jak również reprezentanci polskich województw oraz przedstawiciele Ministerstwa Spraw Zagranicznych i Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji.

Jak podkreślała **Ewa Kapel-Śniowska**, wicedyrektor Departamentu Promocji, Edukacji, Kultury, Sportu i Turystyki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego w Kielcach, platforma służyć ma efektywnej komunikacji pomiędzy wszystkim podmiotami, które będą chciały zaangażować się w projekt. – Chcemy rozpocząć dyskusję na temat współpracy międzynarodowej w regionie świętokrzyskim, która zaowocuje stworzeniem systemu komunikacji i wymiany wiedzy w tym obszarze. W województwie świętokrzyskim jest bardzo niewiele podmiotów, które prowadzą tego typu działania. Chcemy tę sytuację

Główne założenia projektu przedstawiła Ewa Kapel-Śniowska

zmienić i wspólnie wypracować takie mechanizmy, które pozwolą nam rozwinąć współpracę międzynarodową. Świętokrzyska Platforma Współpracy Zagranicznej ma być rzeczywistą i wirtualną platformą internetową, za pomocą której będzie można wymieniać wiedzę i do-

świadczanie w tej dziedzinie – mówiła Ewa Kapel-Śniowska.

W ramach projektu odbywać się będą spotkania i konsultacje, których celem jest wymiana doświadczeń oraz wypracowanie dialogu i spójnej koncepcji na rzecz skutecznej koordynacji działań o charakte-

rze międzynarodowym w regionie świętokrzyskim. Powstanie także platforma internetowa, która dostępna będzie w trzech wersjach językowych: polskim, angielskim i rosyjskim. Każdy kto będzie chciał rozpocząć współpracę międzynarodową będzie mógł znaleźć tam aktualne informacje dotyczące krajowej i regionalnej polityki w zakresie współpracy zagranicznej, funduszy i programów oraz informacje na temat partnerów chętnych do podjęcia wspólnych działań.

Projekt pn. „Świętokrzyska platforma współpracy zagranicznej” realizowany jest w ramach działania publicznego „Wsparcie obywatelskiego i samorządowego wymiaru polskiej polityki zagranicznej 2013”, współfinansowanego ze środków Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Karolina Zatorska

W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele samorządów, organizacji pozarządowych, otoczenia biznesu i uczelni wyższych

Uroczyste obchody Dnia Weterana

- Jesteście Państwo tymi, którzy nie szczędzą życia i zdrowia na polach walki zbrojnej w formacjach Wojska Polskiego, armii sojusznicznych, a także w podziemnych organizacjach niepodległościowych – służyli Rzeczypospolitej. Wszyscy chylimy przed Wami czoła - mówił, nie kryjąc wzruszenia, do licznie zgromadzonych kombatantów marszałek Adam Jarubas. Okazją do słów wdzięczności i wspomnień było spotkanie z okazji Wojewódzkich Obchodów „Dnia Weterana” zorganizowanych przez Pełnomocnika Marszałka ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych Karola Fijałkowskiego. W spotkaniu w Wojewódzkim Domu Kultury uczestniczyli przewodniczący Sejmi-ku Tadeusz Kowalczyk, wicemarszałek Grzegorz Świercz, członkowie Zarządu Województwa Kazimierz Kotowski, Jan Maćkowiak i Piotr Żołądek, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej Beata Oczkiewicz oraz przedstawiciele samorządów lokalnych.

Na uroczystość do Wojewódzkiego Domu Kultury w Kielcach przyjechali członkowie zarządów szczebla wojewódzkiego stowarzyszeń oraz organizacji kombatanckich i osób represjonowanych z terenu województwa świętokrzyskiego.

Uczestniczący w spotkaniu marszałek Adam Jarubas dziękował zgromadzonym za ich bohaterstwo, odwagę, kultywowanie tradycyjnych wartości i przekazywanie ich kolejnym pokoleniom.

- Środowiskom kombatanckim należą się podziękowania za przekazywanie młodszemu pokoleniom prawdy historycznej. Realizujecie Państwo ważny odcinek kultywowania pamięci narodowej, a Wasza działalność służy budowaniu tożsamości i świadomości mieszkańców regionu na temat tego, jak wyglądała nasza skomplikowana historia. Życiorysy weteranów zawierają niezwykle przeżywania, trudy dni żołnierskiej chwały, wielkiego patriotyzmu i pracy na rzecz innych ludzi. Są przykładem ży-

cia godnego, pełnego honoru i życzliwości dla innych – mówił marszałek **Adam Jarubas**.

Przypomniat, że Wojewódzka Rada Kombatantów i Osób Represjonowanych jest organem opiniotwórczym – doradczym samorządu województwa, działającym na rzecz konsolidacji środowisk kombatanckich. Wspólnym przedsięwzięciem jest realizacja programu Świętokrzyskie Szpitale i Przychodnie Przyjazne Kombatantom.

Przewodniczący Wojewódzkiej Rady Kombatantów i Osób Represjonowanych Maciej Lis podziękował samorządowi województwa za pamięć, opiekę oraz integrację środowisk kombatanckich. – Także za codzienną pracę wspomagającą naszą strukturę. Mamy wiele problemów, ale bez pomocy władz wojewódzkich i powiatowych nie moglibyśmy ich rozwiązać. A przecież mamy do spełnienia misję wobec narodu – przekazywanie żywej, autentycznej prawdy o Ojczyźnie – mówił **Maciej Lis**.

Agata Pęk

- Jesteście przykładem godnego życia, pełnego honoru i życzliwości dla innych – mówił o świętokrzyskich kombatantach Adam Jarubas

Pamiątkowe grawertony wręczyła wiceminister obrony narodowej Beata Oczkiewicz

Odnaczeni i wyróżnieni

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej **Beata Oczkiewicz** za szczególne osiągnięcia i działania w strukturach kombatanckich wręczyła pamiątkowe grawertony Ministerstwa Obrony Narodowej: **Pelagii Barwickiej**, prezes Koła 4 Pułku Piechoty Legionów AK w Kielcach, **Zofii Kofacz**, prezes koła Ogólnopolskiego Związku Żołnierzy BCH w Sandomierzu oraz **Henrykowi Dłużewskiemu**, budowniczemu wielu pomników upamiętniających miejsca pamięci narodowej.

Zarząd Główny Kombatantów Rzeczypospolitej Polskiej i Byłych Więźniów Politycznych nadał Odznakę za Wybitne Zaslugi dla Związku Kombatantów RP i BWP: **Krystynie Zatorskiej**, Pułkownikowi **Stefanowi Kuzińskiemu** i **Mieczysławowi Kopciowskiemu**.

Z okazji 20-lecia Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej, Honorowymi Złotymi Odznakami Korpusu AK „Jodła” uhonorowani zostali wicemarszałek **Grzegorz Świercz** oraz **Krzysztof Falkiewicz** z Urzędu Marszałkowskiego.

Zarząd Główny Ogólnopolskiego Związku Żołnierzy Batalionów Chłopskich przyznał odznakę za zasługi w upamiętnianiu bohaterstwa żołnierzy Batalionów Chłopskich **Stefanowi Kawie**.

VII Kongres Stowarzyszeń

Już po raz siódmy Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego we współpracy ze Świętokrzyską Radą Działalności Pożytku Publicznego będzie organizatorem Kongresu Stowarzyszeń. Spotkanie z przedstawicielami organizacji pozarządowych działających na terenie naszego regionu odbędzie się w dniach 26-27 września 2013r. w Filharmonii Świętokrzyskiej oraz na terenie gminy Bieliny i powiatu ostrowieckiego. Uczestnicy Kongresu dyskutować będą na temat perspektyw rozwoju społeczeństwa obywatelskiego w województwie świętokrzyskim. Zapoznają się także z prężnie działającymi ośrodkami ekonomii społecznej oraz przykładami współpracy samorządów z organizacjami społecznymi.

Kongres Stowarzyszeń to swoiste forum wymiany doświadczeń organizacji pozarządowych i instytucji samorządowych w naszym regionie. Powierzenie przez samorządy organizacjom pozarządowym wielu ważnych zadań, zwiększa efektywność i skuteczność ich realizacji oraz jest przykładem funkcjonowania społeczeństwa obywatelskiego. Coraz

większa aktywność organizacji pożytku publicznego i zaangażowanie w rozwój lokalny sprawiają, że trzeci sektor jest stałym i cennym partnerem dla samorządu.

- Podczas pierwszego dnia Kongresu chcemy dyskutować m.in. o możliwościach finansowania działań organizacji pozarządowych zarówno ze źródeł krajowych

jak i środków unijnych oraz o perspektywach rozwoju podmiotów ekonomii społecznej, ich wpływu na rozwój lokalny oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. Te także ważne zagadnienia uczestnikom Kongresu przybliży zaproszeni praktycy i eksperci tych obszarów. Drugi dzień będzie

praktycznym uzupełnieniem wykładów – odwiedzimy prężnie działające ośrodki ekonomii społecznej oraz zapoznamy się z dobrymi praktykami w zakresie współpracy samorządów lokalnych z organizacjami społecznymi – zapowiada Teresa Śliwa, przewodnicząca Świętokrzyskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego. **M.N.**

Program VII Kongresu Stowarzyszeń

26 września 2013r. Filharmonia Świętokrzyska Kielce

9:30-10:00 - Rejestracja uczestników
10:00-10:30 – Uroczyste rozpoczęcie Kongresu przez **Adama Jarubasa** Marszałka Województwa Świętokrzyskiego i **Tadeusza Kowalczyka**, Przewodniczącego Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego
10:30-10:45 - Wystąpienie Przewodniczącej ŚRDPP - **Teresy Śliwy**
10:45-11:30 - „Zmiany w konkursach w ramach Funduszu Inicjatyw Obywatelskich” - **Krzysztof Więckiewicz**, dyrektor Departamentu Pożytku Publicznego w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej
11:45-12:30 - Po co nam Programy Rozwoju Ekonomii Społecznej? - **Cezary Miżewski**, prezes Zarządu Ogólnopolskiego Związku Rewizyjnego Spółdzielni Socjalnych
12:30-13:15 - Budowanie stabilności działań organizacji poprzez gromadzenie kapitału żelaznego na przykładzie Fundacji Fundusz Lokalny Ziemi Biłgorajskiej - **Irena Gadaj**, prezes Zarządu Fundacji Funduszu Lokalnego Ziemi Biłgorajskiej
13:15-13:45 Zasady finansowania oraz kierunki programowania na lata 2014-2020

w ramach Funduszy europejskich z uwzględnieniem Województwa Świętokrzyskiego - przedstawiciel Departamentu Polityki Regionalnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego.

13:45 Występ uczniów Zespołu Państwowych Szkół Muzycznych im. Ludomira Różyckiego w Kielcach
14:00 Poczęstunek

27 września - Prezentacja dobrych praktyk realizowanych przez organizacje pozarządowe w województwie świętokrzyskim

- spotkanie w Hucie Szklanej z władzami Gminy Bieliny; przedstawienie projektu „Centrum Tradycji i Turystyki Gór Świętokrzyskich wraz z restauracją zabytków Świętego Krzyża – etap I i II” oraz „Nasze miejsca pracy w Osadzie Średniowiecznej” jako przykładów współpracy samorządu gminy z organizacją społeczną;
- prezentacja działalności Świętokrzyskiego Banku Żywności;
- zasady działania podmiotów ekonomii społecznej na przykładzie Stowarzyszenia „Delta w Białowie”.

W wakacje o funduszach unijnych

„Piknik z funduszami” pod takim hasłem w wakacje w atrakcyjnych turystycznie miejscach województwa świętokrzyskiego odbywał się cykl imprez plenerowych, podczas których mieszkańcy oraz turyści odwiedzający nasz region mogli skorzystać z bezpłatnych porad dotyczących pozyskiwania środków unijnych. Organizatorem imprez był Główny Punkt Informacyjny o Funduszach Europejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego w Kielcach.

Pikniki odbywały się w lipcu i sierpniu m.in. w Osadzie Średniowiecznej w Hucie Szklanej, Muzeum Wsi Kieleckiej w Tokarni oraz Europejskim Centrum Bajki im. Koziołka Matołka w Pacanowie.

Dla uczestników przygotowano mnóstwo atrakcji. Dużym zainteresowaniem cieszyła się wielkoformatowa gra planszowa, w której mogli wziąć udział zarówno dzieci jak i dorośli. Każdy z uczestników otrzymywał nagrodę w postaci mini gry, będącej odwzwiedzieniem dużej planszy oraz torbę pełną licznych gadżetów. Podczas imprez pracownicy Głównego Punktu Informacyjnego o Funduszach Europejskich

rozdawali również materiały promocyjne oraz udzielali informacji na temat środków unijnych.

Ideą pikników było zachęcenie mieszkańców regionu do zainteresowania się tematyką funduszy unijnych oraz promowanie działalności Głównego Punktu Informacyjnego, należącego do ogólnopolskiej sieci punktów informacyjnych funduszy europejskich, koordynowanej przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego.

Jak podkreślają pracownicy GPI akcja cieszyła się dużym zainteresowaniem zarówno ze strony mieszkańców naszego województwa jak i turystów spędzających aktywnie wypoczynek w naszym regionie.

- Mamy nadzieję, że tego typu imprezy zagospodzą na stałe w kalendarzu naszych działań, przez co dostępność do

informacji o funduszach będzie nie tylko większa, ale i bardziej atrakcyjna – dodają.

Karolina Zatorska

Ruszyła kolejna edycja konkursu Świętokrzyski Racjonalizator

Do 30 września 2013 r. do Oddziału Przedsiębiorczości i Nadzoru Właścicielskiego Departamentu Polityki Regionalnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego można składać dokumenty w ramach V edycji konkursu Świętokrzyski Racjonalizator.

Konkurs, którego głównym celem jest wyłanianie szczególnie wartościowych inicjatyw w najważniejszych obszarach aktywności gospodarczej, o dużym znaczeniu dla innowacyjnego rozwoju Województwa Świętokrzyskiego, organizowany jest corocznie, począwszy od 2009 r. przez Samorząd Województwa Świętokrzyskiego.

W ramach Świętokrzyskiego Racjonalizatora rozpatrywane są rozwiązania, na które Urząd Patentowy RP udzielił ochrony (patentu na wynalazek lub prawa ochronnego na wzór użytkowy) oraz projekty wynalazcze (wynalazki i wzory użytkowe) zgłoszone do ochrony w Urzędzie Patentowym RP, w roku ka-

lendarzowym, poprzedzającym daną edycję konkursu.

Warunkiem uczestnictwa w konkursie jest posiadanie siedziby/miejsca zamieszkania na terenie województwa świętokrzyskiego.

Zgłoszone rozwiązania podlegają szczegółowej analizie przez Komisję Konkursową, która w oparciu o ustalone kryteria może przyznać nagrody pieniężne na rzecz ich twórców. W skład Komisji wchodzi przedstawiciele Zarządu Województwa, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego, czołowych instytucji otoczenia biznesu i świata nauki z regionu, rzecznik patentowy oraz przedstawiciel Urzędu

Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej.

Formularz zgłoszeniowy, regulamin konkursu oraz szczegółowe informacje dotyczące tegorocznej edycji są dostępne w wersji elektronicznej na stronie internetowej: **www.sejmik.kielce.pl** – zakładka: **Województwo - Świętokrzyski Racjonalizator**.

W ramach dotychczasowych czterech edycji konkursu Świętokrzyski Racjonalizator Komisja Konkursowa przyznała łącznie: 5 Nagród Głównych, 6 Wyróżnień oraz 19 Nagród za zgłoszone wynalazki.

Uroczyste rozdanie nagród Laureatom i Wyróżnionym zaplanowane zostało wzorem lat

ubiegłych w grudniu, podczas Świętokrzyskiej Gali Jakości.

Uczestnikami konkursu mogą zostać:

- osoby fizyczne, w tym osoby prowadzące działalność gospodarczą,
- mikro, małe, średnie i duże przedsiębiorstwa,
- uczelnie i jednostki badawczo - rozwojowe,
- ośrodki transferu technologii,
- inkubatory przedsiębiorczości,
- inkubatory technologiczne.

Laureaci IV edycji Konkursu

Z Końskich na Harvard

Norbert Kuder z miejscowości Piaski w gminie Słupia Konecka zdobył Studenckiego Nobla, czyli tytuł Najlepszego Studenta Rzeczypospolitej Polskiej. Finał konkursu organizowanego od czterech lat przez Niezależne Zrzeszenie Studentów odbył się 28 czerwca w Warszawie. W lipcu Norbert obronił pracę magisterską z mechatroniki na krakowskiej Akademii Górniczo – Hutniczej, teraz szykuje się do obrony pracy na brytyjskim Cranfield University (na kierunku Computer Aided Engineering, gdzie uczy się tworzenia oprogramowania inżynierskiego). Jesienią wybiera się na amerykański Harvard, co jest nagrodą za wygraną w konkursie „Droga na Harvard”. Jest jednym z dwóch polskich studentów zaproszonych na tę prestiżową uczelnię - chce się tam przygotować do doktoratu.

Absolwent I Liceum Ogólnokształcącego imienia Komisji Edukacji Narodowej w Końskich jest też dwukrotnym laureatem „Świętokrzyskich Talentów” - nagrody Marszałka Województwa Świętokrzyskiego.

- Jak to się stało, że zainteresowała Pana mechatronika? Czy myślał Pan o innym kierunku studiów - bardziej humanistycznym, czy też nauki ścisłe zawsze były na pierwszym miejscu?

- Od dzieciństwa lubię paść na pociągi przejeżdżające przez Centralną Magistralę Kolejową, która przebiega niedaleko mojego domu. Pasjonuje mnie kolejnictwo. Chyba tak narodziła się we mnie inżynierska dusza. Od zawsze też zastanawiałem się na jakiej zasadzie działają urządzenia, które mnie otaczają. Najprostszą drogą do zrozumienia podstawowych praw rządzących światem są przedmioty ścisłe, którymi zainteresowanie przejawiałem już od dziecka. Bez zadawania pytań, nie ma rozwoju. To ciekawość popycha ludzi do odkrywania prawdy, którą można opisać wzorami. Wybierając techniczny kierunek studiów kierowałem się wyłącznie pasją. Gdybym pasjonował się językiem polskim albo historią wybrałbym z pewnością jakiś kierunek humanistyczny. Wychodzi z założenia, że jeśli mam się czymś zajmować, to muszę być w tym profesjonalistą, a bez pasji nie ma miejsca na profesjonalizm. Pięć lat temu chciałem być kimś, kto maksymalnie wykorzystał swój potencjał podczas studiów – takim człowiekiem dziś się czuję.

- Kiedy zrodził się pomysł na studia poza granicami kraju? To był jakiś założony cel, czy też marzenie, które udało się zrealizować?

Norbert Kuder odbiera z rąk marszałka Adama Jarubasa nagrodę „Talenty Świętokrzyskie”

- Jak głęboko sięgnę pamięcią, to widzę, że o studiach w Wielkiej Brytanii czy Stanach Zjednoczonych marzyłem już od dziecka. Wychowywałem się w bardzo małej miejscowości i zawsze było jakoś pod górkę. Przeczytałem chyba z połowę dostępnych książek z pobliskiej biblioteki. Ciągle wierzyłem w to, że dzięki wykształceniu mogę osiągnąć bardzo wiele i byłem przekonany o tym, że to właśnie ciężką pracą mogę zrealizować swoje marzenia. Samo rozpoczęcie studiów w Krakowie było dla mnie ogromnym sukcesem. Nigdy nie zrezygnowałem ze swoich planów i teraz czuję ogromną satysfakcję, że zrealizowałem marzenia.

- Kto miał największy wpływ na ukształtowanie Pana jako człowieka? Osiągnięcia naukowe to Pana osobisty sukces, wynikający z predyspozycji intelektualnych i pracy, czy też były osoby, które

Pana w jakiś sposób do tej pracy motywowały?

- Przede wszystkim rodzice, którzy wykształcili we mnie odpowiednią postawę moralną. Wartościom wyniesionym z domu jestem wierny do dziś.

Chciałem podkreślić, że bez wsparcia ze strony lokalnych organizacji w tym Fundacji Wspierania Edukacji Młodzieży Wiejskiej czy Wszechnicy Koneckiej na pewno nie osiągnąłbym tylu sukcesów. Dwukrotnie otrzymałem nagrodę sejmiku województwa „Talent Świętokrzyski”, który przyjąłem jako ogromne wyróżnienie. Stypendia i nagrody jeszcze bardziej utwierdzały mnie w słuszności swoich działań. Bardzo zmotywował mnie tytuł Człowieka Roku 2011 powiatu koneckiego. Poczułem, że ludzie pokładają we mnie nadzieję i nie mogę zawieść ich zaufania. Dla mnie największą nagrodą jest szacunek i uznanie, których nie da się zastąpić niczym innym.

- Jak ma Pan plany na przyszłość?

- W październiku wyjeżdżam do Stanów Zjednoczonych na Harvard, a od listopada na dwuletni staż naukowy do CERNu (Europejska Organizacja Badań Jądrowych) w Szwajcarii - do departamentu inżynierii mechanicznej i materiałowej, gdzie będę przeprowadzał symulacje wytrzymałościowe - sprawdzał, czy dana część, urządzenie czy mechanizm nadaje się do warunków, w których ma pracować.

Na pewno w przyszłości chciałbym otworzyć własną firmę w rodzinnych stronach, jednak trudno przewidzieć jak się wszystko potoczy i gdzie mnie rzuci los. Chcę wyjechać, zdobyć doświadczenie, uczyć się od najlepszych i wrócić, by udowodnić, że także tutaj można coś osiągnąć.

Rozmawiała
Iwona Sinkiewicz

Adam Jarubas,
Marszałek Województwa Świętokrzyskiego

Postawmy na edukację

Nie ma co ukrywać, nie wygląda to dobrze. Zarówno wyniki egzaminów gimnazjalnych, zdawalność matur, jak i rankingowe miejsca świętokrzyskich szkół wyższych pozostawiają wiele do życzenia. Odległe miejsca naszego regionu w kolejnych edukacyjnych rankingach muszą budzić najwyższy niepokój.

Ze zgrozą wysłuchałem relacji o tym, jak to podczas spotkania podsumowującego wyniki matur jeden z pedagogów (!) słabe rezultaty swojej szkoły podsumował krótkim „takie to do nas mało inteligentne dzieci trafiają”. Nie powiem, co myślę o tym nauczycielu. Powtórzę tylko to, co już nie raz mówiłem i co jest oczywiste dla każdego średnio rozgarniętego człowieka: świętokrzyska młodzież nie jest mniej zdolna od swoich rówieśników z innych rejonów kraju, bo nie ma „terytorialnego” podziału na osoby z wysokim i niskim IQ. Nie istnieje też gen głupoty. Może być natomiast lepszy lub gorszy system edukacyjny i szkoły, które się w tym systemie lepiej lub gorzej odnajdują. Dlatego to, jak wyedukowaną będziemy mieć młodzież, a co za tym idzie – jakie życiowe szanse jej damy (lub odbierzemy) – w decydującej mierze zależy od nas samych. Potwierdzają to liczne przykłady szkół z naszego regionu (również niewielkich wiejskich placówek), w których nauczyciele, bez oglądania się na ekstra wynagrodzenie, bez narzekania, że brakuje nowoczesnych pomocy i bez opowiadania niedorzeczności o kondycji intelektualnej swoich uczniów – z poświęceniem pracują, pomagając dzieciom nadro-

bić zaległości, przygotowując je do olimpiad, czy zajmując się indywidualnie uczniami o specjalnych potrzebach. I mają efekty! Dlaczego więc to, co możliwe jest w jednej szkole, nie mogłoby się zacząć dziać w innej? A w końcu – wszędzie?

Marzy mi się program naprawczy „świętokrzyskiej szkoły” – taki, który pokaże, jak wzmocnić nasze placówki, jak zmienić system nauczania, tak by świętokrzyskie nie zamykało stawek w statystykach zdawalności matur czy w wynikach egzaminów gimnazjalnych. Musimy pracować nad zwiększeniem kompetencji nauczycieli, by szkoły mogły lepiej kształcić młodzież. Musimy wyzwolić w dyrektorach szkół i wśród

kadry pedagogicznej ambicję dążenia do lepszych wyników, zamiast zdarzającego się niestety „odbębniania” swoich zadań. To wszystko jest możliwe. Niech mi nikt nie mówi o więzach nałożonych przez podstawę programową, przez Kartę Nauczyciela, o „ograniczeniach systemowych” itd., itp. Prawda jest taka, że do bry – a więc ambitny, wymagający, potrafiący pracować z ludźmi – dyrektor szkoły, jest w stanie osiągnąć wraz ze swoimi nauczycielami o niebo lepsze wyniki od pasywnego defetysty, powtarzającego tylko, że „jaka płaca, taka praca”. Obydwa sposoby podejścia do zarządzania szkołą jak w soczewce pokazują doświadczenia finalizowanego właśnie Programu Opera-

cyjnego Kapitał Ludzki. Były szkoły, które dzięki unijnemu dofinansowaniu doskonale się wyposażyły, zorganizowały mnóstwo dodatkowych zajęć, dały uczniom szansę na wyrównanie braków i rozwinięcie zdolności. Ale były i takie, których wołami nie można było zaciągnąć do napisania wniosku aplikacyjnego. I były – niestety – zamykające wszelką dyskusję pytania w rodzaju: a co ja będę z tego miał?

Nasze województwo przez lata musiało nadrobić (i wciąż to będzie robić) zaniechania infrastrukturalne. Oczywiście – drogi są potrzebne, infrastruktura to baza, ale o przyszłości regionu, jego konkurencyjności w kraju, a i szerzej w Europie, zdecydują kadry. Jestem o tym głęboko przekonany. Dlatego jednym z priorytetów na nowy okres unijnego programowania będzie właśnie wzmocnienie świętokrzyskiej edukacji. To dla nas prawdziwe wyzwanie cywilizacyjne! Na lata 2014-2020 Świętokrzyskie ma zarezerwowane 1 miliard 223 milionów euro unijnej pomocy. 25 procent z tej kwoty to pieniądze z Europejskiego Funduszu Społecznego, które – w istotnej części – można będzie na ten cel przeznaczyć.

Dziś też trzeba sobie jasno powiedzieć, że efektów nie ma się co spodziewać za rok czy dwa. To są działania długofalowe, ale tylko w ten sposób buduje się markę regionu. Oponenti powiedzą, że to marzenia ściętej głowy. Ja jednak twierdzę, że marzenia są punktem wyjścia do działania. Tu i teraz. Bez oglądania się na reformę systemu edukacji, na panią minister, na to, że ktoś nam to załatwi w Warszawie...

Do muzeum za złotówkę!

Od 1 września dzieci i młodzież w wieku od 7 do 16 lat mogą zwiedzać ekspozycje stałe we wszystkich oddziałach Muzeum Narodowego w Kielcach za symboliczną złotówkę. „Muzeum za złotówkę” to ogólnopolska akcja za-
inicjowana przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Wejściówki za złotówkę dla najmłodszych oferuje również Muzeum Wsi Kieleckiej, które w ramach przedsięwzięcia udostępni swoje obiekty: Dworek Laszczyków w Kielcach i Zagrodę Czernikiewiczów w Bodzentynie.

- Inicjatywa ma zachęcić i zainteresować jak największą grupę młodych osób do oglądania naszych ekspozycji, aby jeszcze bardziej przybliżyć i propagować kulturę od najmłodszych lat. Oferta „Muzeum za złotówkę” już cieszy się zainteresowaniem, odbieramy wiele sygnałów, że to bardzo dobry pomysł – podkreśla **Karolina Cieślík** z działu edukacji Muzeum Narodowego w Kielcach.

Pełny wykaz placówek, które przystąpiły do programu „Muzeum za złotówkę” znajduje się na stronie Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Pokaż swoje marzenia

Świętokrzyskie Biuro Rozwoju Regionalnego organizuje VI edycję konkursu artystycznego „Moje marzenia” skierowanego do podopiecznych świętokrzyskich instytucji działających w sferze integracji społecznej. Hasłem tegorocznej edycji jest „twórczość artystyczna jako element rozwoju osobistego i walki z wykluczeniem społecznym”. Prace można nadsyłać do 15 listopada br.

Celem konkursu jest promowanie idei integracji społecznej, która jest jednym z obszarów objętych wsparciem w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. W konkursie mogą wziąć udział m.in. uczestnicy warsztatów terapii zajęciowej, środowiskowych domów samopomocy, dzieci z domów dziecka oraz mieszkańców domów pomocy społecznej z terenu oraz podopieczni innych instytucji z terenu województwa

świętokrzyskiego, zaangażowanych w działania z zakresu opieki społecznej i walki z wykluczeniem społecznym.

Autorzy najlepszych, najciekawszych i najoryginalniejszych prac otrzymają dyplomy oraz nagrody rzeczowe podczas uroczystego rozstrzygnięcia konkursu, które odbędzie się w grudniu 2013 r. Więcej informacji na www.pokl.sbrr.pl

W pracach konkursowych można ująć dowolne, szeroko rozumiane motywy, ukazujące w formie artystycznej marzenia, plany, wyobrażenia Autorów oraz nawiązania do idei integracji społecznej oraz uniijnej polityki wyrównywania szans. Tegoroczna edycja konkursu, oprócz podstawowej kategorii „prace plastyczne”, została wzbogacona o dodatkową kategorię „inscenizacja”. Umożliwia ona zgłaszanie do oceny krótkich występów (do 10 minut) przygotowanych przez podopiecznych placówek opiekuńczych.

W hołdzie powstańcom styczniowym

W sierpniu i wrześniu, podobnie jak w poprzednich miesiącach tego roku, na terenie województwa świętokrzyskiego odbywały się wydarzenia upamiętniające 150. rocznicę powstania styczniowego. Okolicznościowe wieczornice, prelekcje czy wystawy – to tylko niektóre z przedsięwzięć, które poszerzyły naszą wiedzę historyczną.

W Mauzoleum Martyrologii Wsi Polskich w Michniowie można dowiedzieć się o powstańcach styczniowych oraz partyzantach ziemi świętokrzyskiej w latach 1939-45 i ich walce o wolną Polskę, oglądając wystawę pn. „Bóg, Honor, Ojczyzna”. Inspiracją do przygotowania ekspozycji stały się obchody 70. rocznicy pacyfikacji Michniowa oraz 150. wybuchu powstania styczniowego.

Patriotyczny wymiar ma również wystawa Gustawa Hadyńskiego pt. „Ojcom naszym w 150. rocznicę Powstania Styczniowego”. Kreowane przez niego od kilkunastu lat prace, upamiętniające wydarzenia powstania styczniowego, oglądać można w Muzeum Archeologicznym i Rezerwacie Krzemionki. Wystawę tworzy m.in. 15 popiersi wielkich Polaków – Kościuszki, Witosa i Piłsudskiego, polskich pisarzy od Reja i Kochanowskiego po Gombrowicza i Iwaszkiewicza oraz liczne medaliony, formy porcelanowe

Wieczornica w Teatrze im. S. Żeromskiego w Kielcach

i odlewy, w tym unikatowy Matki Boskiej Katyńskiej.

W obchody niepodległościowego zrywu z 1863 roku wpisała się również przygotowana przez Pedagogiczną Bibliotekę Wojewódzką w Jędrzejowie prelekcja pt. „Powstanie Styczniowe na Ziemi Jędrzejowskiej”. Poświęcone wydarzeniom sprzed stu pięćdziesięciu lat spotkanie, było także okazją do dyskusji i zwiedzenia wystawy inspiro-

wanej wybitnymi postaciami powstania styczniowego oraz miejscami pamięci.

W Teatrze im. Stefana Żeromskiego w Kielcach z okazji rocznicowych obchodów odbyła się okolicznościowa wieczornica. Aktorzy przebrani w kostiumy z epoki odczytali fragmenty pamiętników powstańców styczniowych. Wydarzenie zakończyła dyskusja na temat zasadności podjęcia

walki przez Polaków z rosyjskim zaborcą.

150 rocznica powstania styczniowego to także czas publikacji szeregu dzieł przedstawiających narodowy zryw z punktu widzenia jego uczestników i świadków. Wśród nich znalazł się przygotowany przez Muzeum Historii Polski film o najważniejszych i najciekawszych aspektach powstania styczniowego, m.in. o fenomenie tajnego państwa i jego roli w polskiej kulturze w XX w.

Przed nami podsumowanie wydarzeń w ramach obchodów rocznicy powstania styczniowego na terenie województwa świętokrzyskiego. Do przeczytania relacji z uroczystości na Świętym Krzyżu, z udziałem potomków powstańców styczniowych oraz z inscenizacji bitwy w wykonaniu Grup Rekonstrukcji Historycznych pt. „Gloria Victis – Godni Pamięci lat 1863-1864”, zachęcamy w kolejnym wydaniu „Naszego Regionu”.

Ewa Michałowska

Działania powstańcze – sierpień, wrzesień 1863

3 sierpnia, oddział powstańczej żandarmerii konnej Bogusza i Denisiewicza ściera się pod Sobkowem z lotną kolumną rosyjską porucznika Popowa. Dziesięć dni później w Bugaju koło Pińczowa oddział pięćdziesięciu konnych żandarmów Bogusza zostaje zaatakowany przez Rosjan, którymi zawiaduje pułkownik Zagrzański. Oddział powstańczy idzie w rozsypkę. 14 sierpnia Zygmunt Chmieleński z oddziałem wyrusza w stronę kordonu granicznego, by ułatwić pochód wojsk dowodzonych przez Aleksandra Krukowieckiego. Pod Obiechowem walczy z siłami rosyjskimi dowodzonymi przez pułkownika Szulmana. Po zaciętym pojedynku Chmieleński traci 43 ludzi i cofa się za Pilicę. Dziesięć dni później oddział rosyjski pod dowództwem majora Szokalskiego walczy w Mroczkowie z małym oddziałem powstańczym Maryana Marynowskiego. Tam ginie dowódca polskiego oddziału i pięciu powstańców, a czterech trafia do niewoli. W tym czasie rosyjskie siły pod dowództwem płk. Ksawerego Czengerego kilka kilometrów przed Grzybową Górą toczą walkę z oddziałem powstańczym Ignacego Dolińskiego. 16 września oddział powstańczy Sokołowskiego (Iskry) ściga wojska rosyjskie i atakuje ich w Małogoszczy, pozbawiając życia 30 żołnierzy carskiej armii i wielu raniąc. Pięć dni później oddział powstańczej żandarmerii konnej Bogusza walczy przeciwko oddziałowi majora Czutiego. Cofający się przed przeważającymi siłami rosyjskimi z Kielc, Piotrkowa i Częstochowy powstańcy pod dowództwem Zygmunta Chmieleńskiego napotykają pod Ciernem oddział Czengerego. Dochodzi do nadzwyczaj krwawej i zażartej bitwy. Rosjanie wielokrotnie nacierają na cofającą się piechotę powstańczą nie mogąc jej rozbić. Oddział powstańczy wycofuje się, a nieprzyjaciel pozostaje na placu boju. Ścigany przez Rosjan Zygmunt Chmieleński odpiera 23 września w miejscowości Warzyn szarżę dragonów i kozaków. Ostrzeliwany z dział piechoty rosyjskiej polski dowódca zarządza odwrót do Nieznanowic. Kolejnego dnia oddział Chmieleńskiego zatrzymuje się w Czarnicy, gdzie stacza bitwę z nacierającymi Rosjanami. Nakazuje piechocie odwrót, a sam z 80 kawalerzystami rusza w kierunku Secemina. W czasie trzydniowych walk oddział Chmieleńskiego traci 150 powstańców. 24 września w Drożejowicach oddział powstańczej żandarmerii konnej Bogusza ściera się z rosyjskim oddziałem Gawryłowa.

Prawnik radzi...

Sołtysi są niekwestionowanymi liderami środowisk wiejskich. To właśnie oni o swoich „małych ojczyznach” wiedzą najwięcej, posiadają największą wiedzę o tym, jakie lokalne problemy trzeba rozwiązać w pierwszej kolejności. Często napotykają jednak na związane ze swoją pracą problemy prawno – administracyjne. Wspólnie ze Zbigniewem Stefańczykiem, radcą prawnym Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego pomagamy je rozwiązać.

Stanisław Grabalski,
sołtys sołectwa Miąsowa,
gmina Sobków:

- W związku z ustawą śmieciową mieszkańcy pytają mnie - co mają zrobić w przypadku, gdy w domu mieszkalnym zameldowanych jest pięć osób, ale np. dwie z nich w nim nie mieszkają. Jaki dokument jest potrzebny, aby nie uiszczać opłaty za te dwie osoby?

Zbigniew Stefańczyk: - Od 1 lipca 2013 roku zaczęły obowiązywać nowe zasady odbioru odpadów. Za odbiór odpadów komunalnych mieszkańcy będą uiszczać opłatę wynikającą ze stawki podstawowej, którą określiła gmina. Osoby, które będą segregować śmieci zapłacą mniej.

Gminy ustaliły, jakie będą wysokości i sposób naliczania opłaty za śmieci od mieszkańców. Mogły wybrać jedną z metod:

- od liczby osób faktycznie zamieszkujących daną nieruchomość,
- powierzchni nieruchomości,
- ilości zużytej wody czy gospodarstwa domowego (stawka ryczałtowa).

Gminy miały również możliwość łączenia różnych metod

naliczania stawek za wywóz śmieci. W tym przypadku Gmina zdecydowała, że stawka za wywóz śmieci naliczana będzie od ilości osób faktycznie zamieszkujących daną nieruchomość.

Przykładowo, jeśli z 5 zameldowanych osób mieszka tylko 3, a pozostałe mieszkają w innym miejscu (pracują za granicą lub studiuja) to opłata naliczana będzie tylko dla tych 3 osób, gdyż tylko te 3 osoby produkują (wytwarzają) odpady w tym gospodarstwie domowym.

Oznacza to, że na opłatę nie ma wpływu liczba osób zameldowanych a zamieszkujących dane gospodarstwo domowe. Właściciel nieruchomości powinien w deklaracji, wyjaśnić różnicę pomiędzy ilością osób zameldowanych a zamieszkujących. Trzeba wpisać osoby faktycznie przebywające w danym gospodarstwie. Liczba osób zameldowanych nie musi się zgadzać z liczbą osób stale przebywających.

Agnieszka Orlińska,
sołtys sołectwa Łabędziów
w gminie Morawica

- Czy sołectwo powinno prowadzić gospodarkę finan-

sową i czy wójt ma prawo wstrzymać uchwały zebrania wiejskiego?

Zbigniew Stefańczyk:

- Środki funduszu sołectkiego są wyodrębniane w budżecie gminy na dany rok. Jednostki pomocnicze, jakimi są sołectwa nie tworzą własnych budżetów, a gospodarkę finansową prowadzą w ramach budżetu gminy. Uprawnienia tych jednostek w zakresie prowadzenia gospodarki finansowej ustala statut gminy oraz uchwała budżetowa gminy jak i też statut sołectwa. Fundusz ten nie jest funduszem celowym w rozumieniu ustawy o finansach publicznych, nie stanowi jak wskazuje piśmiennictwo jakiegokolwiek budżetu sołectwa, gdyż jednostki te nie mogą posiadać własnych budżetów. Ustanowienie funduszu nie oznacza też, że wydatki sołectwa przebiegają być finansowane z budżetu gminy.

Błędne jest również, jak podnosi Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu w uchwale z dnia 29 marca 1995 roku Nr 440/95, Lex nr 42786, określenie dotacji dla jednostek pomocniczych wobec brzmienia artykułu 51 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym, gdyż stanowiłoby to przyznanie dotacji dla własnego budżetu.

Wójt kontroluje ważność uchwał zebrania wiejskiego uwzględniając następujące kryteria: prawidłowości zwołania zebrania, prawomocności zebrania, prawidłowości trybu podejmowania uchwał z obowiązującym prawem. Wójt, a także wyznaczeni pracownicy urzędu gminy są uprawnieni do żądania niezbędnych informacji i danych dotyczących sołectwa. Wójt gminy może

wstrzymać wykonanie uchwał zebrania wiejskiego sprzecznych z prawem, albo uchwałami rady gminy. Ma on również prawo do wglądu w dokumenty sołectwa.

Dorota Sabat,
sołtys sołectwa Radomice I
w gminie Morawica

- Czy sołtys może korzystać z ochrony prawnej przysługującej funkcjonariuszom publicznym?

Zbigniew Stefańczyk: - Sołtys może korzystać z ochrony prawnej na takich samych zasadach jak funkcjonariusz publiczny. Mówi o tym artykuł 36 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990 roku. Przepis brzmi: „Sołtys korzysta z ochrony prawnej przysługującej funkcjonariuszom publicznym”. Oznacza to, że Kodeks Karny zapewnia sołtysowi ochronę prawną w związku z pełnieniem przez niego funkcji publicznej w razie na przykład znieważenia go, czynnej napaści na niego czy naruszenia nietykalności osobistej itp.

Oprac. Agata Pęk

Sołtysi starostami dożynek

Dwoje sołtysów z gminy Opatów zorganizowało w tym roku dożynki gminne, Anna Waga z Okaliny Wsi i Janusz Lis z Okaliny Kolonii. Byli jednocześnie starostami uroczystości i przekazali burmistrzowi Andrzejowi Chanieckiemu dorodny bochen chleba wypieczony z tegorocznych zbiorów.

Dzielimy się chlebem

Korowód dożynkowy wraz z mieszkańcami i zaproszonymi gośćmi przeszedł w niedzielę, 25 sierpnia spod Urzędu Miasta przed Kolegiatę pod wezwaniem św. Marcina z Tours. Towarzyszyła mu Kapela Ludowa działająca przy Opatowskim Ośrodku Kultury.

Burmistrz Andrzej Chaniecki pogratulował starostom, Annie Wadze i Januszowi Lisowi wspaniałej organizacji dożynek i podziękował za przekazany bochen chleba. Złożył również serdeczne życzenia rolnikom, zdrowia i determinacji w realizacji planów gospodarczych i osobistych.

W tym roku wieńce dożynkowe przygotowali mieszkańcy: Jałowes, Oficjałowa, Czernikowa Karskiego, Czernikowa Opatowskiego, Okaliny Kolonii, Okaliny Wsi, Jurkowic, Marcinkowic, Tomaszowa i Opatowa.

- Wspólny wieniec w kształcie dzwonu symbolizował nasze radości i smutki, nasze zwycięstwa i klęski – mówiła starościna dożynek **Anna Waga**. – To dzwon zawsze informował o niebezpieczeństwie. To symbol narodzin i śmierci.

- Biję dla każdego z nas – dodaje **Krzysztofa Stajniak**, który przygotował wieniec wraz z małżonką Ewą, przy wsparciu Alicji Jarosińskiej i Janusza Lisa.

Praca na co dzień wśród ludzi

Anna Waga jest sołtysiem Okaliny Kolonii, niewielkiej miejscowości liczącej 44 numery. Większość mieszkańców utrzymuje się z rolnictwa. Gleby II i III klasy pozwalają na uprawę zbóż, kukurydzy oraz buraków. Część mieszkańców zajmuje się sadownictwem.

Największe gospodarstwa mają ponad 50 hektarów. Jedno z większych gospodarstw posiada Andrzej Jarosiński, który zajmuje się hodowlą trzody. Spore gospodarstwo, ponad 20-hektarowe należy do Janusza Tokarskiego, który specjalizuje się w hodowli krów mlecznych. - Na terenie miejscowości leży dworek z 1880 r., którego właścicie-

lem jest obecnie Marlena Dębek – zachwala sołtys Anna Waga. – Zachęcam do jego odwiedzin, bo ma ciekawą architekturę.

Z kolei Janusz Lis przewodniczy sołectwu Okalina Wieś, które ma zaledwie 24 numery. Mieszkańcy zajmują się przede wszystkim rolnictwem, prowadzą sprzedaż środków ochrony roślin, skup owoców i warzyw.

Do największych należy około 20-hektarowe gospodarstwo Andrzeja Gorgoli, który zajmuje się rolnictwem oraz prowadzi skup owoców i warzyw. - Moje gospodarstwo ma 35 hektarów łącznie z dzierzawami – mówi sołtys **Janusz Lis**. – Zajmuję się produkcją roślin i hodowlą bydła. (n)

Podczas dożynek gminy Opatów sołtysi Anna Waga i Janusz Lis pełnili rolę starostów dożynek

Prezentujemy fotografie nadesłane na Wakacyjny Konkurs Jednego Zdjęcia organizowany przez Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego. Autorzy prac wykonanych podczas wakacyjnych wędrówek po Ziemi Świętokrzyskiej uwiecznili wiele ciekawych miejsc kojarzących się z naszym pięknym regionem.

Katarzyna Mazur - Pałac Biskupów Krakowskich w Kielcach

Marlena Kudłacz
Województwo
Świętokrzyskie

Krzysztof
Słoczyński
Krzyżtopór

Zdzisław Janeczko - Sandomierz innym okiem

Angelika Ziętał - Zatrzymać czas

Mateusz Mazur
Zamek Królewski
w Chęcinach

Mariola Niechojāt - Wiatrak z Pacanowa

Krzysztof Zając - Ufo

Marcin Pacholec - Chęciński skarb